ردیف	کلمه	معنی	تلفظ
	آ		
1	آرا	آرایش	Ara
2	آسمُن	آسمان	Asmon
3	آسیو	آسیاب	Asiou
4	آفتو گِردِش	آفتاب گردان	Afto Gerdesh
5	آلِنگور	صمق درخت	Alengour
6	اِتینا	طفیلی ها	Eteina
7	اخّ تف	ریختن آب دهان به بیرون با صدا	Akhkhe Tof
8	اِزُن	از آن	Ezoun
9	اُسانِه	افسانه	Osane
10	اشتو	عجله	Eshto
11	اشنفه	عطسه	Eshnefi
12	الّ توک	خراب	Alletook
13	المبه تلمبه	الاکلنگ	Alombe Tolombe
14	الو	شعله آتش	Alou
15	اِمرو	امروز	Emro
16	اِنجیل	اَنجیر	Engil
17	اِندِه	دنده (درون بدن)	Ende

تلفظ	معنی	کلمه	ردیف
Onghad	آنقدر	اُنقَد	18
Angol	کرم ریختن	انگل	19
Aow	آب	اِو	20
Ou Torre	سرازیر شدن مایعات	او تُرّه	21
Ouchof	پلاستیک	اُوچف	22
Oughak	چکه کردن آب	اوچّک	23
		پ	
Palpal	زیر و رو کردن	پال پال	24
		ت	
Totol Bandi	کاری که سرسری انجام شده	تُتُل بندی	25
Tishol	تیله	تُشُل	26
Toghs	شرّ	تقس	27
Toghsetar	با فاصله ریختن	تقس تار	28
Telle Tool	قاتی پاتی	تلّ تول	29
TomMOn	شلوار	تمون	30
		چ	
Chere	چرا	چرِه	31
Chere Hemchin Honkoni	چرا اینجور میکنی	چرِه هِمچین هُنکُنی	32
Chere Heneri	چرا نمی‌روی	چرِه هِنِری	33

تلفظ	معنی	کلمه	ردیف
Cheghar	بزرگ	چغر	34
Choghool	گنجشک	چغول	35
Che Danom	نمی دانم	چه دانم	36
Chi Shi Habiie	چی شده	چیشی هابیه	37
Chi Shi Hengi	چی میگی	چیشی هنگی	38
		خ	
Khertekesh	کشیدن	خرتکش	39
Khaf	قایم شدن ــ خود راجمع کردن ودر گوشه ای نشستن	خف	40
Khaf	کپک	خف	41
Khelashe	چوب های خشک، ترد ونازک	خلاشه	42
		د	
Doro Derz	بلند	دُرو دِراز	43
Deriz Veriz	ریخت و پاش	دِریز وِریز	44
Dekerd	پوشید	دکرد	45
Delengon	آویزان	دِلِنگون	46
Dambalo Disho	رقصیدن	دَمبَلو دیشو	47
Deneshekol	با من کار نداشته باش ور نرو	دِنِچِکول	48
Denekerd	نپوشید	دنکرد	49
Denokon	نپوش	دنکن	50

تلفظ	معنی	کلمه	ردیف
Denevend	نَبَنددربرای همه واژه ها ست مثل در دهان و...	دِنِوِند	51
Devend	بِبَند دربرای همه واژه ها ست مثل در دهان و...	دِوِند	52
Dishow	دیشب	دیشو	53
		ز	
Zebak	چانه	زبک	54
Zebag	لب ها و زیر گلو	زبگ	55
Zerte Pert	حرف بیهوده زدن	زرت پرت	56
Zeram Zinbo	صدای بیهوده	زرم زینبو	57
Zan Mar	مادر زن	زن مار	58
Zanbool	زنبور	زنبول	59
Zengelachoo	زردآلو نرسیده	زنگلاچو	60
Zengiche , Zengijje	آرنج	زنگیجه	61
		س	
Sakhm	سقف	سَخم	62
Samvar	سماور	سموار	63
Senjeh	سنجد	سنجه	64
Sowz	سبز	سوز	65
Sowz Kerden	سبز شدن	سوز کِردِن	66
Sowzy	سبزی	سوزی	67

تلفظ	معنی	کلمه	ردیف
		ش	
Shabash	پولی که بر سر عروس و داماد می ریزند	شباش	68
Shataranoo	جایی که آب از روی سنگ یا چوب رد می شود	شترانو	69
Sheft	خپل	شفت	70
Shofol	سوت	شفل	71
Shekambeh	سیرابی	شکمبه	72
Shele Tomon	کسی شلوارش دارد می افتد	شل تمون	73
Sholvar Yahood	بی نظم	شلور یهود	74
Shangol	شاد	شنگل	75
Shoo Mar	مادر شوهر	شو مار	76
Shookhooyar	خواهر شوهر	شوخوار	77
Shoorva	شوربا	شوروا	78
Showkoor	خفاش	شوکور	79
Shi Shi Ni	نوعی سوسک	شی شی نی	80
		گ	
Kache	کسی که زیاد صحبت می کند	کاچّه	81
Kak	نان قندی محلی بسطام که مانند بیسکویت ترد است	کاک	82
Kaltenu	عنکبوت	کالتِنو	83
Kopporou	دمر	کُپُّرُو	84

ردیف	کلمه	معنی	تلفظ
85	کِپَل	باسن، ماهیچه سرینی	Kepal
86	کَفتَر	کبوتر	Kaftar
87	کل	گوسفند نر	Kal
88	کل	کچل،تاس	Kal
89	کِلاچانی	کلاغ سیاه با دم سفید	Kelachani
90	کَلماس	سوسمار	Kalmas
92	کِوش	کفش	Keosh
	گ		
93	گازو	نوعی خیار	Gazo
94	گرده	پهلو	Gorde
95	گزر	هویج فرنگی	Gezar
96	گلماسو	نوعی گلابی که به اندازه سیب است	Golmaso
97	گمبل	پرش،گمبل انداختن=پریدن	Gombal
98	گندگزو	نوعی گیاه که در باغ ها یافت می‌شود وخاصیت چسبندگی دارد	Gendegezo
99	گندنا	تره	Gendena
100	گو	گاو	Geuo
101	گولاچ	نوعی نان روغنی	Golach
102	گوماس	نوعی غذا که با ماست و شیر درست میشود	Geuomas
	ل		

ردیف	کلمه	معنی	تلفظ
103	لاپ	نصف	Lap
104	لاشنه	شکاف	Lashne
105	لت	بهم خوردن ،قاتی شدن	Lat
106	لت	لنگه در	Lat
107	لخّه	کسی که خیلی شل و ول وناز نازی است،سوسول	Lekhe
108	لموشه	زیرک،آب زیرکاه	Lemoshe
109	لندّو	لاغربی حال و جان	Lendo
110	لو	لب	Lo
111	لوچّه	لبه	Loche
112	لیلن لیلن	بی هدف قدم زدن	Leilon Leilon
	م		
113	مار	مادر	Mar
114	مارسو	موجودی شبیه به مارمولک که سریع می دود	Marseo
115	ماشولو	داس	Mashooloo
116	مالّ	حفره هایی روی زمین برای شروع تیله بازی	Mal
117	مالدّه ریزه	نوعی بازی بسطامی که باکندن چاله ای در شیب آغاز میشود هر نفر تعدادی سنگ برمی دارند باید تعداد سنگ ها فرد باشد هرکس سنگ هارا درون چاله انداخت به این صورت که یک سنگ بیرون چاله وبقیه درون چاله بیفتد برنده است	Malderize
118	مالدّو	کارمزد،کمیسیون	Maledeo
119	مالّو	تیله بازی	Mallo

ردیف	کلمه	معنی	تلفظ
120	مالّو	نوعی بازی بسطامی که با تیله انجام میشود	Malu
121	ماهار	مار	Mahar
122	مرغ پر	نوعی نفرین بسطامی که معنی آن مرغ پرکنده است	Morghepar
123	مس مس	لفت دادن	Mosmos
124	مل مل	جایی که خارش می کند	Molmol
125	ملّاصدو	پرنده‌ای سیاه و سفید مانند گنجشک که دم خود را تکان می‌دهد	Molasedo
126	منجول	انگل، کرم روده	Menjol
127	مندلی	محمدعلی	Mandala
128	موله	مورچه	Moole
129	میدون	دور	Meydonb
130	مین،میون	داخل،میان	Min, Mion
131	میوه	گلابی کوچک و آبدار	Meyve
132	میوه چینی	گلابی ترد و کوچک	Meyve Chini
	ن		
133	ناخراش	نتراشیده	Nakherash
134	ناشور	کثیف	Nashor
135	نُتُکُل	نوک	Notokoll
136	نخاله	عادات زشت	Nokhaleh
137	نخاله درآمد	کسی که ازو انتظار میرفته خوب باشد ولی نخاله درآمده است	Nokhale Daramed

ردیف	کلمه	معنی	تلفظ
138	نخراش	نتراش	Nekherash
139	نسّه	نوعی پارچه	Nosse
140	نسوم	جایی که همیشه سایه است،سایه	Neseom
141	نقنده	نبیره	Noghondeh
142	نُن	نان	Non
143	ننو	گهواره	Nannoo
144	نوایه	نوه	Novaie
145	نوچه	محل خروج آب از سماور	Nochcheh
146	نوس آمدن	خواستن چیزی	Nos Ameden
147	نوور	وردنه	Novar
	هـ		
148	هلاک	خسته	Halak
149	هوش	برای ارام کردن حیوانات	Hosh
150	هوی	برای صدا زدن	Hoy
151	هیسف	یوسف	Hisef
	ی ، ي		
152	یالقُوز	تنها، مجرد	Yalghoz
153	یال کوپا	به قدرت رسیدن	Yal Kopa
155	یَزِه	یکم	Yazeh

محصول کلاس ادبیات پایه نهم مدرسه مبین ــ بسطام

